

DEPARTAMENTUL PENTRU
ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Răspunsuri la propunerile, observațiile și întrebările formulate în urma postării pe site-ul DRP a Ghidului de finanțare nerambursabilă 2026 în vederea consultării publice

În acord cu politica sa de transparență și dialog cu membrii comunităților românești din afara granițelor țării, Departamentul pentru Români de Pretutindeni (DRP) a lansat în dezbatere publică proiectul Ghidului de finanțare nerambursabilă 2026. Documentele privitoare la Ghid au fost publicate pe site-ul DRP, la adresa <https://dprp.gov.ro/ro/consultare-publica/>, pe data de 10 martie 2026, persoanele interesate putând să transmită sugestii, observații și propuneri până în data de 20 martie 2026 (10 zile calendaristice).

Pe adresa de email comunicată în anunț au fost transmise 8 solicitări de sugestii, observații și clarificări, înregistrate la Serviciul Proiecte Diaspora și Comunități Istorice (SPDCI) sub numerele: 28, 29, 30, 34, 36, 37, 38, 41.

În urma analizei, s-au formulat următoarele răspunsuri:

Nr. crt.	Propuneri/observații/clarificări (sintetizate)	Răspuns DRP
1.	Clarificarea condițiilor de calificare pentru activitățile educaționale. Acest subiect a făcut obiectul mai multor cereri de observații și clarificări (28, 30, 34, 37, 38).	Observațiile formulate și dificultățile practice semnalate în implementarea activităților educaționale au impus reformularea cerinței din Ghid, după cum urmează: <i>„În situația cererilor de finanțare care presupun organizarea de activități educaționale (cursuri de limba română, geografie, istorie, religie, civilizație românească etc.), pentru persoanele care vor susține aceste activități este</i>

		<p><i>necesară transmiterea de documente din care să rezulte, după caz, (1) studiile superioare finalizate, (2) calificarea în domeniul pedagogic (liceul pedagogic, alte atestate) sau (3) documente din care să rezulte înscrierea la o formă de învățământ superior (studenți). Documentele vor fi transmise în copie, cu mențiunea „conform cu originalul”, semnate olograf și însoțite de traducerea în limba română, dacă este cazul.</i></p> <p><i>Pentru activități desfășurate în cadrul atelierelor de pictură, dansuri populare românești, fotografie, meșteșuguri și tradiții, muzică, sport etc. nu este necesară transmiterea unor documente din care să reiasă studiile în domeniu. În cadrul atelierelor pot fi implicate și persoane din cadrul comunității care au cunoștințe și abilități relevante.”</i></p>
2.	<p>Propunere: Transparența procesului de selecție a proiectelor - publicarea pe site, în secțiunea transparenței finanțărilor, a următoarelor informații: lista proiectelor depuse; punctajul obținut de fiecare proiect; grila de evaluare utilizată (28).</p>	<p>Departamentul pentru Românii de Pretutindeni susține principiul transparenței în procesul de evaluare și selecție a proiectelor finanțate din fonduri publice și are în vedere asigurarea unui nivel adecvat de informare a solicitanților și a publicului interesat.</p> <p>Procedura actuală asigură deja transparența procesului de evaluare prin publicarea proceselor verbale pe site-ul instituției, în care se regăsesc următoarele informații: numele beneficiarului, titlul proiectului, punctajul obținut și suma aprobată.</p> <p>Publicarea detaliată a grilelor de evaluare completate pentru fiecare proiect nu este justificată, având în vedere volumul foarte mare de proiecte evaluate (aproximativ 700-1000 per sesiune). O astfel de măsură ar genera o sarcină administrativă disproporționată și ar afecta eficiența procesului de evaluare, fără a aduce un beneficiu real, suplimentar, de transparență, în condițiile în care rezultatele și punctajele sunt deja publice.</p>
3.	<p>Propunere: Publicarea raportului anual al finanțărilor, care va include următoarele informații: lista proiectelor</p>	<p>Transparența utilizării fondurilor publice este deja asigurată prin mecanismele existente, inclusiv prin publicarea</p>

	<p>finanțate; sumele alocate fiecărui proiect; domeniul proiectului; statul în care se desfășoară activitatea; indicatorii principali ai proiectului (28).</p>	<p>rezultatelor procedurii de finanțare și prin raportul anual al instituției, publicat în Monitorul Oficial, care reflectă activitatea și utilizarea resurselor financiare la nivel instituțional.</p> <p>Legea nr. 321/2006, republicată cu modificările și completările ulterioare, reglementează monitorizarea și justificarea utilizării fondurilor prin raportări și documente justificative, fără a impune obligația publicării unor rapoarte detaliate distincte pentru fiecare program.</p> <p>În consecință, cadrul actual este adecvat și suficient.</p>
4.	<p>Propunere: Introducerea în Ghid a unui nou program de finanțare - „Sport” (29).</p>	<p>Ca răspuns la numeroasele solicitări formulate în cadrul dialogului DRP cu românii de pretutindeni se introduce în Ghidul de finanțare 2026 un nou program de finanțare „Sport” - <i>sprijinirea proiectelor și acțiunilor sportive în cadrul comunităților românești din afara granițelor care au ca obiectiv consolidarea coeziunii comunitare și afirmarea identității naționale prin sport, creșterea vizibilității și prestigiului imaginii României în statele de reședință, inclusiv prin susținerea sportivilor din diaspora care participă în numele României la competiții internaționale.</i></p>
5.	<p>Propunere: Atenție mai mare acordată programelor educaționale dedicate adolescenților români din diaspora (categoria de vârstă 11-18 ani) (30).</p>	<p>Proiectele care vizează această categorie de vârstă, inclusiv cele care implică activități educaționale și culturale, pot fi finanțate în cadrul programelor existente, în condițiile prevăzute de Ghid.</p>
6.	<p>Precizare prevedere Ghid privind transmiterea documentului care atestă valoarea de piață a imobilului/terenului/construcției în cazul achiziției (36).</p>	<p>Se admite și se reformulează astfel „<i>document emis de autoritățile competente din statul în care va fi efectuată tranzacția, care să ateste valoarea imobilului (teren/construcție, după caz). De ex. raport de evaluare a valorii de piață sau document echivalent, conform legislației statului respectiv</i>”.</p>

7.	Propunere: Prolungire termen de transmitere documente suplimentare sau clarificări de la 3 la 5 zile lucrătoare (37).	Se admite modificarea termenului de la 3 la 5 zile lucrătoare pentru următoarele etape: a) evaluarea proiectului: pct. 3.1 - Documente necesare depunerii proiectelor; pct. 3.2 - Evaluarea și aprobarea proiectelor; b) derularea proiectului - pct. 7.
8.	Propunere: Reducerea condiției pentru acordarea avansului de la 20% la 10% din valoarea aprobată a proiectului (37).	Se respinge. Condiția prezentării la acordarea avansului a extrasului de cont din care rezultă existența a minimum 20% din valoarea aprobată a proiectului este justificată de necesitatea asigurării capacității financiare minime a beneficiarului și a utilizării responsabile a fondurilor publice. Astfel, reducerea pragului ar crește riscul de neimplementare sau blocaj financiar.
9.	Propunere: Dovada contribuției proprii să nu fie realizată doar prin bani existenți în cont, ci să fie acceptate și alte forme de contribuție, precum sponsorizări, parteneriate, donații, materiale, echipamente sau punerea la dispoziție a unui spațiu, dacă acestea pot fi dovedite (37).	Cadrul actual permite deja dovedirea contribuției proprii prin multiple forme (inclusiv sponsorizări, parteneriate sau alte surse), în măsura în care acestea sunt cuantificabile și justificate. Introducerea unor clarificări suplimentare nu se impune.
10.	Propunere: Sustenabilitatea centrelor comunitare (minim 5 ani) - clarificarea faptului că planul de sustenabilitate este unul orientativ (strategie estimativă), nu un angajament financiar ferm; posibilitatea unei abordări etapizate; includerea opțiunii ca, în primii ani, o parte din costurile operaționale să poată fi susținute prin finanțare (38).	Se respinge. Cerința privind prezentarea unui plan de sustenabilitate pe o perioadă de minimum 5 ani este justificată de natura specifică a proiectelor vizate, respectiv înființarea și dezvoltarea de centre comunitare, care presupun un impact structural și pe termen lung în sprijinul comunităților românești din diaspora. Această cerință nu instituie o obligație de garantare a resurselor financiare pe întreaga perioadă, ci vizează demonstrarea unei viziuni strategice și a capacității de planificare a solicitantului, în vederea asigurării continuității activităților după finalizarea finanțării. Obligația beneficiarului de a acoperi costurile curente este în concordanță cu principiile utilizării eficiente a fondurilor publice și ale responsabilității beneficiarului, astfel cum sunt prevăzute de cadrul legal aplicabil. Finanțarea

		<p>nerambursabilă nu are ca scop susținerea permanentă a cheltuielilor operaționale, ci sprijinirea unor inițiative sustenabile.</p> <p>Aspectele invocate privind dificultățile financiare din diaspora reprezintă situații punctuale și nu pot fundamenta modificarea unei cerințe generale, aplicabile în mod uniform tuturor solicitanților.</p> <p>În consecință, cerința este proporțională cu obiectivele programului, nu impune obligații excesive și nu se justifică modificarea acesteia în sensul propus.</p>
11.	<p>Propunere: Necesitatea unui model de tip „incubator” pentru organizațiile aflate la început - Introducerea unor linii de finanțare sau mecanisme dedicate organizațiilor noi; sprijinirea proiectelor pilot și a activităților comunitare de bază; încurajarea dezvoltării progresive către centre comunitare sustenabile (38).</p>	<p>Cadrul actual de finanțare permite deja accesul organizațiilor aflate la început, neexistând restricții care să excludă proiectele de dimensiuni reduse sau inițiativele comunitare de bază. Introducerea unor linii dedicate de tip „incubator” reprezintă o opțiune de politică publică, care excede obiectului ghidului și cadrului legal actual.</p> <p>Finanțarea se acordă prin evaluarea proiectelor în baza unor criterii stabilite în formularul de evaluare, asigurând astfel tratament egal pentru toți solicitanții.</p> <p>În consecință, mecanismul existent este suficient de flexibil pentru a susține inițiativele emergente, iar propunerea nu se impune.</p>
12.	<p>Propunere: Sprijinirea mentoratului și a parteneriatelor între organizații - Includerea în ghid a unor mecanisme care să încurajeze mentoratul; punctaj suplimentar pentru proiecte în parteneriat; sprijin pentru crearea de rețele comunitare (38).</p>	<p>Cadrul actual nu limitează realizarea de parteneriate sau activități de mentorat, acestea putând fi deja integrate în proiectele depuse și valorificate în evaluare, în funcție de relevanță și impact.</p> <p>Introducerea unor mecanisme formale suplimentare sau a unui punctaj dedicat ar reprezenta o opțiune de politică administrativă, care excede obiectului ghidului și ar putea afecta echilibrul criteriilor de evaluare.</p> <p>În consecință, instrumentele existente sunt suficiente pentru a susține colaborarea între organizații, fără a fi necesară reglementarea suplimentară.</p>

13.	<p>Propunere: Flexibilitatea în definirea centrelor comunitare - Evitarea condiționării implicite de existența unui spațiu propriu permanent (38).</p>	<p>Cadrul actual nu impune obligativitatea deținerii unui spațiu propriu, ci solicită demonstrarea capacității de implementare și a continuității activităților, inclusiv prin asigurarea unor condiții adecvate de desfășurare.</p> <p>Modelele flexibile invocate (spații închiriate sau puse la dispoziție de parteneri) sunt deja permise, în măsura în care acestea sunt dovedite prin documente justificative și asigură stabilitatea proiectului.</p> <p>În consecință, prevederea existentă este suficient de flexibilă, iar introducerea unor clarificări suplimentare nu se impune.</p>
14.	<p>Observații: Depunerea proiectelor prin e-mail nu asigură trasabilitate administrativă, evidența oficială a documentelor și securitatea și integritatea datelor.</p> <p>Propunere: Implementarea unei platforme digitale (41).</p>	<p>Ghidul de finanțare nerambursabilă reglementează explicit depunerea cererilor de finanțare prin e-mail, cu asigurarea înregistrării oficiale și a corespondenței aferente.</p> <p>Procedura respectă cadrul legal aplicabil, neexistând obligația utilizării unei platforme digitale dedicate.</p> <p>Conform Legii nr. 321/2006, republicată cu modificările și completările ulterioare, metodologia de depunere și evaluare este stabilită de autoritatea finanțatoare, cu respectarea principiilor transparenței și tratamentului egal, iar potrivit HG nr. 927/2021, modificată și completată, aceasta are competența de a organiza și aplica procedurile necesare.</p> <p>Menționăm că, în prezent, Departamentul derulează în parteneriat cu Serviciul de Telecomunicații Speciale proiectul „Servicii digitale inteligente pentru românii de pretutideni” cod SMIS 316137 (https://dprp.gov.ro/ro/wp-content/uploads/2025/03/Descriere-proiect-DRP_Servicii-digitale-inteligente-pentru-romanii-de-pretutideni-%E2%80%93-MySMIS-316137.pdf).</p>
15.	<p>Observații: Lipsa criteriilor cuantificabile de evaluare permite evaluări subiective și neuniforme.</p> <p>Propunere: introducerea unei grile de punctaj publice, utilizarea unor indicatori măsurabili (impact, număr de</p>	<p>Criteriile de evaluare și grila de punctaj sunt anexă și parte integrantă din Regulamentul de organizare și funcționare al Comisiei de evaluare, document ce se publică pe site-ul instituției, după aprobarea prin ordin a Ghidului de finanțare.</p>

	<p>beneficiari, sustenabilitate etc.), obligativitatea motivării deciziilor (41).</p>	<p>Conform Legii nr. 321/2006, republicată cu modificările și completările ulterioare, metodologia de evaluare și selecție este stabilită de autoritatea finanțatoare prin proceduri proprii, cu respectarea principiilor transparenței, tratamentului egal și utilizării eficiente a fondurilor publice.</p> <p>Rezultatele evaluării sunt consemnate într-un proces verbal și publicate pe site-ul instituției, iar solicitanții de finanțare pot obține, la cerere, detalii privind punctajul, ceea ce asigură transparența procesului.</p> <p>În consecință, nu se poate reține existența unor evaluări subiective sau neuniforme, iar propunerile formulate sunt deja acoperite de cadrul procedural existent.</p>
16.	<p>Observații: Solicitarea prezentării dovezii contribuției proprii încă din faza de depunere și ulterior pentru acordarea avansului constituie o sarcină disproporționată pentru solicitanți, limitează accesul organizațiilor din diaspora și constituie o abatere de la practica programelor europene.</p> <p>Propunere: La depunere să se prezinte o declarație pe proprie răspundere, iar la contractare - dovada efectivă a cofinanțării (41).</p>	<p>Solicitarea prezentării dovezii contribuției proprii încă din etapa de depunere nu reprezintă o sarcină disproporționată, ci un criteriu legitim de evaluare a capacității financiare și operaționale a solicitantului, în vederea asigurării implementării proiectului în condiții optime.</p> <p>Conform Ghidului, prezentarea unor documente care atestă existența contribuției proprii constituie un avantaj în evaluare, și nu o condiție eliminatorie, fiind utilizată pentru aprecierea capacității de cofinanțare și a sustenabilității proiectului.</p> <p>Potrivit Legii nr. 321/2006, republicată cu modificările și completările ulterioare, acordarea finanțărilor nerambursabile se realizează pe baza evaluării capacității solicitantului de implementare, inclusiv din perspectiva resurselor disponibile și a cofinanțării.</p> <p>Prin urmare, nu se poate reține existența unei abateri de la cadrul legal aplicabil, iar comparația cu programele europene nu este relevantă, întrucât finanțările acordate în baza Legii nr. 321/2006, republicată cu modificările și completările ulterioare, au un regim juridic distinct.</p>

		În consecință, mecanismul actual este justificat, proporțional și adecvat scopului urmărit, iar propunerea de modificare nu se impune.
17.	<p>Observații: Eligibilitatea unităților de cult pentru toate domeniile afectează echilibrul competițional și poate conduce la alocări necorelate cu scopul programelor.</p> <p>Propunere: stabilirea/definirea unei axe distincte „Spiritualitate” și limitarea participării unităților de cult la domeniul specific (41).</p>	<p>Observația se respinge ca neîntemeiată și lipsită de fundament legal.</p> <p>Unitățile de cult sunt prevăzute expres de Legea nr. 321/2006, republicată cu modificările și completările ulterioare, în categoria beneficiarilor eligibili, fără nicio limitare în funcție de programul de finanțare. Introducerea unei restricții suplimentare, în sensul limitării participării acestora la un anumit program de finanțare, ar reprezenta o intervenție nelegală asupra cadrului normativ aplicabil.</p> <p>Afirmațiile privind afectarea „echilibrului competițional” sunt speculative și nesusținute de date obiective sau de prevederi legale. În lipsa unor astfel de elemente, nu se poate justifica instituirea unor restricții discriminatorii între categorii de solicitanți.</p> <p>Orice limitare impusă exclusiv unei categorii de beneficiari ar contraveni principiilor tratamentului egal și nediscriminării, prevăzute de legislația aplicabilă.</p>
18.	<p>Observații: Proiectele pe termen scurt au un impact limitat și nu au continuitate.</p> <p>Propunere: Introducerea proiectelor multianuale (2-3 ani), cu evaluare anuală (41).</p>	<p>Se respinge.</p> <p>Conform Legii nr. 321/2006, republicată cu modificările și completările ulterioare, finanțările nerambursabile se acordă în limita bugetului anual aprobat. În acest context, introducerea unor proiecte multianuale (2-3 ani), cu angajamente bugetare pe termen extins, ar excede mecanismului legal actual. Propunerea de introducere a proiectelor multianuale nu este compatibilă cu principiile de gestionare anuală a fondurilor publice și cu cadrul legal în vigoare.</p>
19.	<p>Observații: Lipsa standardizării bugetului, sustenabilității și costurilor unitare.</p>	<p>Diversitatea domeniilor finanțate, a tipurilor de activități și a contextelor de implementare nu permite stabilirea unor modele standardizate rigide de buget, costuri unitare sau formule unice de sustenabilitate, fără riscul denaturării</p>

	<p>Propunere: Introducerea de modele standard de buget și sustenabilitate (unde este cazul), de costuri unitare și plafoane și de formule de calcul clare pentru sustenabilitate (41).</p>	<p>evaluării. Legea nr. 321/2006, republicată cu modificările și completările ulterioare, nu impune asemenea standarde, ci prevede evaluarea proiectelor în raport cu oportunitatea, capacitatea de implementare, resursele disponibile și efectele urmărite, cu respectarea principiilor transparenței și tratamentului egal. Ghidul stabilește deja documentele și repererele necesare analizei bugetului și fezabilității proiectului. În consecință, propunerea este excesiv de rigidă, neadaptată specificului finanțărilor și fără temei legal.</p>
20.	<p>Observații: Evaluarea este realizată de comisii interne, fără mecanisme clare de independență. Propunere: evaluatori independenți; aplicarea principiului „celor patru ochi”; separarea funcțiilor de evaluare, implementare și audit (41).</p>	<p>Cf. art. 6 din Legea 321/2006, republicată cu modificările și completările ulterioare, programele, proiectele sau acțiunile în sprijinul românilor de pretutindeni sunt evaluate de către o comisie din cadrul instituției. Evaluarea proiectelor este realizată în baza regulamentelor aprobate, cu respectarea principiilor transparenței, imparțialității și tratamentului egal prevăzute de Legea nr. 321/2006, republicată cu modificările și completările ulterioare. Funcționarea comisiilor de evaluare și de soluționare a contestațiilor, precum și existența unui secretariat tehnic distinct, asigură deja separarea funcțiilor și un mecanism de control intern adecvat. Rezultatele deciziilor adoptate sunt consemnate în procese-verbale și supuse aprobării ordonatorului de credite, ceea ce exclude caracterul arbitrar al evaluării. Propunerea de introducere a evaluatorilor independenți sau a unor mecanisme suplimentare, precum „principiul celor patru ochi”, nu este impusă de cadrul legal aplicabil și nu poate fi reținută în lipsa unei obligații normative. Mai mult, aceasta ar genera costuri administrative suplimentare și ar complica nejustificat procedura, fără a demonstra existența unei disfuncționalități reale a sistemului actual. Separarea funcțiilor de evaluare, implementare și control este deja asigurată de către DRP, inclusiv prin atribuțiile distincte ale structurilor implicate și prin mecanismele de monitorizare și verificare ulterioară a utilizării fondurilor.</p>

		Cadrul procedural existent oferă suficiente garanții de imparțialitate și obiectivitate, iar propunerile formulate sunt nejustificate, redundante și lipsite de temei legal, motiv pentru care observația se respinge.
21.	<p>Observații: Comunicarea rezultatelor și termenul de contestație - Rezultatele sunt comunicate prin publicare pe site.</p> <p>Propunere: notificare individuală obligatorie și termenul de contestație să curgă de la comunicare (41).</p>	<p>Observația se respinge.</p> <p>Publicarea rezultatelor pe site-ul instituției reprezintă o formă validă și suficientă de aducere la cunoștință în cadrul procedurilor de finanțare, fiind aplicată în mod uniform tuturor solicitanților și asigurând transparența procesului.</p> <p>Procedura nu vizează comunicarea unor acte administrative individuale în sensul dreptului administrativ clasic, ci publicarea rezultatelor, astfel încât termenul de contestație curge în mod legal de la data publicării.</p>
22.	<p>Observații: Monitorizarea proiectelor este limitată la elemente formale (materiale video, participare online).</p> <p>Propunere: introducerea unor indicatori de performanță; raportare standardizată; evaluări intermediare (41).</p>	<p>Monitorizarea proiectelor nu este limitată la elemente formale, ci se realizează prin analiza documentelor justificative, a rezultatelor asumate și a modului de utilizare a fondurilor, în conformitate cu prevederile legale privind controlul și justificarea cheltuielilor.</p> <p>Cadrul actual permite verificarea efectivă a implementării proiectelor și a atingerii obiectivelor, fără a fi necesară introducerea unor mecanisme suplimentare standardizate, care ar conduce la creșterea sarcinii administrative fără un beneficiu proporțional.</p> <p>În consecință, mecanismul existent este adecvat și suficient, iar propunerea nu se impune.</p>

* Acest document sumarizează propunerile și observațiile formulate în cadrul procesului de consultare publică aferent Ghidului de finanțare nerambursabila 2026.